

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team: Afdeling Concernstaf

Onderwerp:

Vragen ex art. 46 RvO-PvdA-Energiearmoede

Notagegevens

Bestuursorgaan	: B-en-W 2-09-2025
Notanummer	: 2025-663
Datum	: 2-09-2025
Programma	: 07 - Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt
Portefeuillehouder	: Wethouder De Geest,
Bijlage(n)	: 2025-07-30 Vragen art 46 RvO - PvdA - Energiearmoede (1).pdf,Antwoordbrief vragen ex art 46 RvO-PvdA-Energiearmoede.docx

Parafering

29-08-2025: Afdelingsmanager Inkomensondersteuning Schuldhulp28-08-2025:

Teamleider Beleid Bestaanszekerheid28-08-2025: Wethouder29-08-2025:

Afdelingsmanager Beleid Samenleving

Agendering

* 29-08-2025: Afdelingsmanager Concernstaf en adjunct-secretaris

* 29-08-2025: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

Definitieve akkoord

2-09-2025

B & W d.d.: 2-09-2025

Besluit

1. De beantwoording van de vragen ex art 46 RvO van de PvdA-fractie vast te stellen

2. De beantwoording aan te bieden aan de raad

De nota en het besluit openbaar te maken

Inleiding

Per brief van 30 juli 2025 heeft T. Eekhuis van de fractie van PvdA uw college een aantal schriftelijke vragen ex art 46 RvO gesteld over Energiearmoede.

Bijgaand treft u de beantwoording aan.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Kader

Betrokken partijen en participatie

Toelichting op participatiebeleid

Argumenten voor en tegen

Financiële consequenties en dekking

Openbaarmaking en communicatie

Aanpak en uitvoering

SCHRIFTELIJKE VRAGEN EX ART. 46 RvO

T.a.v. college van B&W

Betreft: Energiearmoede

Datum: 30 juli 2025

Geacht college,

Naar aanleiding van [het recente artikel](#) in de Stentor (d.d. 25/7) over de groei van energiearmoede in Nederland en specifiek in Deventer heeft de PvdA fractie zorgen over de toenemende problemen die veel inwoners ondervinden door de stijgende energieprijzen.

Het feit dat meer dan 3.500 huishoudens in Deventer vorig jaar (een stijging van 1500 huishoudens t.o.v. 2022) met energiearmoede te maken hadden, is een zorgwekkende ontwikkeling. Energiearmoede raakt niet alleen de portemonnee van de betrokken huishoudens, maar heeft grote gevolgen voor het welzijn, gezondheid en sociale participatie van alle leden van deze huishoudens.

Het is daarom van groot belang dat wij als gemeente niet alleen op de hoogte zijn van de cijfers, maar ook actief kijken naar de dagdagelijkse situatie van de mensen. Hoeveel mensen in onze stad zitten daadwerkelijk in de problemen? En in hoeverre lukt het ons om deze kwetsbare groepen te bereiken en te ondersteunen? Het is essentieel dat we niet alleen de cijfers monitoren, maar ook de effectiviteit van onze hulp en de toegankelijkheid ervan kritisch blijven evalueren.

Daarom hieronder onze vragen:

1. Is het college op de hoogte van de recente cijfers over energiearmoede met de verwijzingen naar de mogelijke gevolgen in Deventer, zoals gepresenteerd in het artikel? Hoe verhoudt de actuele situatie in Deventer zich tot deze landelijke cijfers en deelt het college de zorgen die hierin worden uitgesproken?
2. Hoe verhoudt het stijgende aantal huishoudens met energiearmoede zich tot beschikbaarheid van steunmaatregelen vanuit de gemeente en de rijksoverheid, zoals het prijsplafond en het Noodfonds Energie?
3. Welke concrete maatregelen neemt de gemeente om de groep huishoudens die in financiële problemen zit door de stijgende energieprijzen, effectief te ondersteunen?
4. Zijn er specifieke drempels of problemen die het moeilijk maken voor inwoners om gebruik te maken van de hulp die de gemeente aanbiedt? Zo ja, welke?
5. Heeft de gemeente nog steeds contact met woningbouwcoöperaties en andere relevante partijen om de ondersteuning en communicatie richting deze doelgroep actueel te houden en te verbeteren?

6. Hoe evalueert het college de effectiviteit van de huidige hulpmaatregelen en de bereikbaarheid ervan? Worden deze (regelmatig) aangepast aan de veranderende actualiteit?
7. Overweegt het college evt. aanvullende stappen om de situatie van energiarmede in Deventer verder te verbeteren en te voorkomen dat meer huishoudens in financiële problemen komen? Graag uw antwoord toelichten.

Tanja Eekhuis, Raadslid PvdA

Grote Kerkhof 1
Postbus 5000
7400 GC Deventer

14 0570
telefoon

Aan de fractie van PvdA
t.a.v.
T. Eekhuis

direct telefoonnummer

Interne Post

gemeente@deventer.nl
e-mail

2025-663
kenmerk

uw referentie

2 september 2025
datum

MC. Eggel
contactpersoon

Schriftelijke vragen ex art 46 RvO
onderwerp

Geachte mevrouw Eekhuis,

In uw brief van 30 juli jl. hebt u ons college schriftelijke vragen ex art 46 RvO gesteld over Energiearmoede. Ons antwoord is als volgt.

Vraag 1

Is het college op de hoogte van de recente cijfers over energiearmoede met de verwijzingen naar de mogelijke gevolgen in Deventer, zoals gepresenteerd in het artikel? Hoe verhoudt de actuele situatie in Deventer zich tot deze landelijke cijfers en deelt het college de zorgen die hierin worden uitgesproken?

Antwoord

Ja, het college heeft kennisgenomen van het artikel in De Stentor van 25 juli 2025.

Naar aanleiding van het artikel hebben wij de achterliggende data uit de bronbestanden van TNO en CBS geanalyseerd. Uit deze analyse blijkt dat het aantal huishoudens in energiearmoede in Deventer in 2024 circa 3.541 bedroeg. Dit is een toename van 27% ten opzichte van 2023 (2.782 huishoudens). Daarmee komt het beeld van een "verdubbeling" niet overeen met de feitelijke cijfers. Landelijk was de stijging over dezelfde periode aanzienlijk groter, namelijk 54%. Wij stijgen dus minder hard dan gemiddeld. De inspanningen die de gemeente Deventer levert op gebied van energiearmoede lijken dus effect te hebben.

Hoewel de stijging in Deventer dus minder sterk is dan het landelijke gemiddelde, vindt het college de absolute toename zorgwekkend. We delen de zorgen over de impact hiervan op het welzijn, de gezondheid en participatie van betrokken inwoners.

Tegelijkertijd constateren wij dat energiearmoede mede het gevolg is van landelijke ontwikkelingen, zoals gestegen energieprijzen en beëindigde rijksregelingen, waardoor lokale speelruimte om dit te compenseren zeer beperkt is. Het structureel ondersteunen van inwoners bij het betalen van energiekosten is inkomenspolitiek. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het Rijk, zodat er in heel Nederland gelijke inkomensondersteuning is en geen grote verschillen ontstaan tussen gemeenten.

Vraag 2

Hoe verhoudt het stijgende aantal huishoudens met energiearmoede zich tot beschikbaarheid van steunmaatregelen vanuit de gemeente en de rijksoverheid, zoals het prijsplafond en het Noodfonds Energie?

Antwoord

Veel maatregelen tegen energiearmoede worden landelijk bepaald. Daarbij constateert het college dat het Rijk vooral inzet op incidentele maatregelen, zoals de energietoeslag, het Noodfonds Energie of tijdelijke

prijzmaatregelen. Al deze regelingen zijn inmiddels gestopt. Deze regelingen zijn op korte termijn helpend, maar lossen de structurele oorzaken van energiearmoede niet op. Wanneer deze tijdelijke maatregelen wegvallen, is het directe gevolg een stijging van het aantal huishoudens met energiearmoede, zoals te zien is in de cijfers van 2024.

Door het wegvallen van tijdelijke rijksregelingen en het uitblijven van structurele oplossingen ontstaat er een spanningsveld: de stijging van energiearmoede is groter dan wat lokaal opgevangen kan worden met de beschikbare middelen en bevoegdheden. De gemeente blijft zich binnen haar mogelijkheden inspannen om inwoners zo goed mogelijk te ondersteunen. Daarnaast zijn de getroffen lokale maatregelen (zie opsomming bij vraag 3) nog voldoende beschikbaar, ondanks de stijging van energiearmoede.

In dit kader is het positief dat staatssecretaris Nobel in juni heeft aangekondigd dat het kabinet werkt aan een publiek energiefonds voor structurele ondersteuning van kwetsbare huishoudens. Hoewel dit perspectief biedt, is het fonds op z'n vroegst eind 2026 beschikbaar en is nog niet duidelijk hoe het er precies uit komt te zien. De gemeente blijft de ontwikkelingen nauwgezet volgen.

Vraag 3

Welke concrete maatregelen neemt de gemeente om de groep huishoudens die in financiële problemen zit door de stijgende energieprijzen, effectief te ondersteunen?

Antwoord

Met het wegvallen van landelijke inkomensondersteuning zoals de energietoeslag, het noodfonds en het prijsplafond, is de gemeentelijke ondersteuning vooral gericht op het verlagen van energielasten en het ondersteunen bij geldzorgen binnen de bestaande financiële kaders en bevoegdheden.

Ondersteuningsmogelijkheden verduurzaming woningen

Het verbeteren van corporatiewoningen is een taak van de woningcorporaties. Met de woningcorporaties zijn [prestatieafspraken](#) gemaakt om hun huurwoningen te verbeteren. Hierover vindt maandelijks overleg plaats met de woningcorporaties en Enexis in FBW-verband (Fossielvrij en Betaalbaar Wonen) op basis van de [Transitievisie Warmte](#). Voor overige huurwoningen is landelijke regelgeving en bekostiging noodzakelijk. De gemeente kan in die gevallen niet meer doen dan verhuurders wijzen op bestaande regelingen en bewoners ondersteunen met kleine energiebesparende maatregelen en gedragsadvies. Daarnaast zijn er regelingen voor koopwoningen.

Alleen voor woningeigenaren:

- €1.300 isolatiesubsidie voor koopwoningen met een WOZ-waarde < €477.000 en twee of meer slecht- of niet-geïsoleerde bouwdelen.
- Twee gratis isolatiemaatregelen voor slecht geïsoleerde koopwoningen en een inkomen < 150% van de bijstandsnorm (Regeling Deventer Helpt Isoleren).
- Landelijke Investeringsubsidie duurzame energie (ISDE).
- Hulp bij invullen ISDE-subsidieformulieren voor Deventer Helpt-klanten.
- Energiebespaarlening Nationaal Warmtefonds voor woningeigenaren (ook voor mensen met beperkte leenruimte). Met een inkomen van minder dan <€60.000 per jaar kan er rentevrij geleend worden. De rentevrije Energiebespaarlening van het Warmtefonds is momenteel alleen voor grondgebonden woningen. Er wordt wel gewerkt aan een landelijke vangnetregeling om te voorkomen dat bewoners van een Vereniging van Eigenaren (VvE) financieel in de problemen komen als hun VvE gaat verduurzamen.
- Energieloket voor telefonisch of digitaal bouwkundig advies voor woningverduurzaming.

Voor zowel woningeigenaren als huurders:

- Gratis persoonlijk advies van een energiecoach van de Deventer Energie Coöperatie. Bij koopwoningen vertellen de energiecoaches ook over de grote maatregelen en bij huurders gaat het alleen over de kleine maatregelen en gedrag.
- Klussendiensten. In meerdere wijken zijn er inmiddels al klussendiensten. Ook in de wijken waar nog geen klussendienst is kan de klussendienst van de binnenstad helpen waar nodig. Klussendiensten doen kleine klussen in huis bij mensen die dat zelf niet kunnen en plaatsen kosteloos kleine energiebesparende maatregelen, zoals tochtstrips, radiatorfolie, brievenbusborstels en LED-lampen.

Inzet vanuit Inzet en ondersteuning bij Geldzorgen (IOG)

Geldfit is het laagdrempelige toegangspunt voor alle inwoners van Deventer met geldzorgen. Geldfit helpt om weer grip te krijgen op je geld, ook wanneer dit onder druk staat vanwege energiearmoede. Zij werken

intensief samen met de energiecoaches zodat de energierekening naar beneden kan. Deze coaches sluiten aan bij de spreekuren. Daarnaast helpt Geldfit bij het overzicht krijgen op financiën, aanvragen van regelingen of toeslagen, hulp bij beginnende schulden of zetten door naar de juiste lokale voorziening voor meer ondersteuning.

Ook vanuit de afdeling Inkomensondersteuning & Schuldhulp is oog voor geldzorgen en mogelijke schuldenproblematiek o.a. door hoge energierekeningen en wordt hierop met laagdrempelige schuldhulpverlening ingespeeld om erger te voorkomen. Vanuit vroegsignalering ontvangen wij de meldingen vanuit energieleveranciers bij betalingsproblemen zodat vroegtijdig een hulpaanbod wordt gedaan. Op basis van het wettelijk kader kan bijzondere bijstand alleen bij uitzondering worden ingezet voor maandelijkse energielasten.

Vraag 4

Zijn er specifieke drempels of problemen die het moeilijk maken voor inwoners om gebruik te maken van de hulp die de gemeente aanbiedt? Zo ja, welke?

Antwoord

Ja, het college constateert dat sommige groepen inwoners moeilijker te bereiken zijn en dat zij de beschikbare hulp en regelingen vaak niet weten te vinden of benutten. Dit heeft meerdere oorzaken, waaronder:

- Lage bekendheid met het ondersteuningsaanbod;
- Taalbarrières of beperkte digitale vaardigheden;
- Schaamte of terughoudendheid om hulp te vragen bij financiële problemen;
- Wantrouwen richting instanties of eerdere negatieve ervaringen;
- Specifieke woonsituaties, zoals het wonen in een VvE, waarbij bewoners afhankelijk zijn van instemming van de gehele VvE om gebruik te maken van hulp of subsidies.
- Beperkingen bij sociale huurwoningen: de gemeente kan geen grote verduurzamingsmaatregelen uitvoeren aan huurwoningen. Het verbeteren van corporatiewoningen is een taak van de woningcorporaties zelf, en mag de gemeente niet financieren. Veel mensen met een laag inkomen wonen juist in sociale huurwoningen.

Om deze drempels te verlagen zet de gemeente in op:

- Eenvoudige en laagdrempelige subsidieregelingen, met aanvraagprocedures die zo eenvoudig mogelijk zijn;
- Toegankelijke communicatie, waarbij alle informatie over verduurzaming en gemeentelijke ondersteuning in begrijpelijke taal (B1-niveau of eenvoudiger) wordt aangeboden;
- Ondersteuning aan VvE's, zodat zij samen stappen kunnen zetten in verduurzaming en energiebesparing;
- Actieve vroegsignalering, waarbij meldingen van onder meer energieleveranciers, waterbedrijven, woningcorporaties en zorgverzekeraars worden benut om tijdig contact te leggen met inwoners met betalingsachterstanden;
- Inzet op Geldfit Deventer, dat via de website geldfit.nl, telefoonnummer 0800-8115 en lokale partners inwoners snel en laagdrempelig naar passende hulp toeleidt.
- Nieuwe continue communicatiecampagne om bekendheid met regelingen en Geldfit te vergroten.
- Prestatieafspraken met woningcorporaties (zie ook vraag 3).
- Inzet energiecoaches

Op deze manier werkt de gemeente samen met maatschappelijke partners en uitvoeringsorganisaties aan het vergroten van het bereik en de toegankelijkheid van hulp, zodat ook moeilijk bereikbare groepen worden bereikt.

Vraag 5

Heeft de gemeente nog steeds contact met woningbouwcoöperaties en andere relevante partijen om de ondersteuning en communicatie richting deze doelgroep actueel te houden en te verbeteren?

Antwoord

Zie antwoord 3.

Daarnaast start er in de tweede helft van 2025 een communicatiecampagne gericht op het vergroten van de bekendheid van ondersteunende maatregelen voor mensen met minder inkomen.

Vraag 6

Hoe evalueert het college de effectiviteit van de huidige hulpmaatregelen en de bereikbaarheid ervan? Worden deze (regelmatig) aangepast aan de veranderende actualiteit?

Antwoord

Ja, het college monitort de effectiviteit van de maatregelen op meerdere niveaus. Daarbij maken we gebruik van cijfers over bereik en gebruik van regelingen, signalen vanuit uitvoerende partijen en evaluaties binnen beleidskaders zoals Inzet en Ondersteuning bij Geldzorgen en de Transitievisie Warmte (TVM) en het nog vast te stellen Warmteprogramma dat volgt op de TVW.

De maatregelen worden, waar nodig en mogelijk, aangepast aan de actualiteit. Tegelijkertijd zijn aanpassingen mede afhankelijk van beschikbare financiële ruimte en landelijke beleidskeuzes.

Vraag 7

Overweegt het college evt. aanvullende stappen om de situatie van energiearmoede in Deventer verder te verbeteren en te voorkomen dat meer huishoudens in financiële problemen komen? Graag uw antwoord toelichten.

Antwoord

Ja, het college onderzoekt voortdurend de mogelijkheden om het bestaande beleid aan te scherpen of uit te breiden, binnen de beschikbare financiële en juridische kaders zoals bij antwoord 5 nader toegelicht. We zetten in op het verduurzamen van woningen en ondersteuning bij geldzorgen.

Wij moeten echter constateren dat de gemeente zelf geen structurele oplossing kan bieden voor energiearmoede. Veel onderdelen van bestaanszekerheid en inkomensondersteuning worden landelijk bepaald. Daarbij zien wij dat het Rijk vooral inzet op incidentele maatregelen, zoals de energietoeslag of tijdelijke plafondmaatregel. Deze zijn op korte termijn helpend, maar lossen de structurele oorzaken van energiearmoede niet op. Het gevaar hiervan is dat inwoners elk jaar opnieuw geconfronteerd worden met het wegvallen van regelingen, wat het vertrouwen in de overheid kan ondermijnen. Daarnaast kost het opstarten en uitvoeren van telkens nieuwe regelingen veel gemeentelijke capaciteit, die daarmee niet kan worden ingezet voor een meer integrale en duurzame aanpak.

De VNG, en de themagroep armoede en schuldhulpverlening van de G40, waar wethouder R. de Geest voorzitter van is, brengen bij de landelijke politiek onder de aandacht dat een structurele landelijke aanpak noodzakelijk is om energiearmoede duurzaam terug te dringen. Landelijke maatregelen die stabiliteit en voorspelbaarheid bieden, geven gemeenten meer ruimte om hun inzet te richten op blijvend effectieve ondersteuning en het bieden van perspectief aan inwoners.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer,
de secretaris, de burgemeester,

J.P. Wassens

R.C. König